د امام بخاري رحمه الله طلايی اثر صحيح بخاري

Ketabton.com

محمدي : 1402

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پیژندنه

د کتاب نوم: د امام بخاري رحمه الله طلایی اثر صحیح بخاري

لیکونکي: محمدي

انتشارات:

د چاپ کال:

د چاپ نوبت:

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقدمه

یو تر ټولو ارزښتمنده اثر د رسول الله صلی الله علیه وسلم په صحیح احادیثو کې "الجامع الصحیح المسند المختصر من امور رسول الله صلی الله علیه وسلم و سننه و ایامه" مشهور په صحیح البخاري دی دغه کتاب په تیرو قرنونو کې د قرآن عظیم الشان څخه ورسته تر ټولو صحیح کتاب بلل کیږي د صحیح حدیث په برخه کې خو د اسلام دوښمنان تل کوښښ کوي چې د اسلام مصادر او شخصیتونو ته ضربه ورسوي لکه څنګه چې ځینې وخت په قرآن عظیم الشان او ځینې وخت هم په صحیح احادیثو باندې برید کوي صحیح البخاري او د هغه مولف هم ددې ډول بریدونو څخه خوندي نه دی پاتي د اسلام دوښمنان غواړي چې دغه مقدس کتاب ته هم ضربه ورسوي او بیلابیل شبهات او شک پکې رامنځته کړي چې دوې به هیڅکله هم بریالي نشي د الله تعالي په مرستي سره، د صحیح البخاري په اړه ډیر کتابونه لیکل شوي خو دلته ما وغوښتل چې د ځوانانو لپاره داسې یو لنډ کتاب چې دوې وکولي شئ امام بخاري رحمه الله او د هغه اثر صحیح البخاري وپیژنئ ولیکم هره څیړنه چې ترسره کیږي د انسان د وس مطابق وي او الله تعالي انسان ته د یوه عمل ترسره کولو توفیق ورکوي په دغه کوچیني کتاب کې که کومه ستونزه وي دغه زما خپله نیمګړتیا ده او الله تعالي ته امید لرم چې دغه لیکنه زما په صالحات کې وشمیري او زما د ګناهونو د بښنې سبب وګرځي په آخر کې بیا هم د الله تعالي شکر ادا کوم چې ماته یې دا فرصت، صحت او عافیت راکړ چې د الله تعالي د رضا لپاره داسې یوه لیکنه ترسره کړم په آخر کې له ټولو لوستونکو څخه هیله کوم چې ما په خپلو دعاګانو کې هیر نه کړئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړليک

عنوان **مخ**

د امام بخاري پيدابښت او زده کړي.....1
د امام بخاري رحمه الله ځينې ځانګړتياوې 1
د امام بخاري استادان 2
د امام بخاري شاګردان 2
د امام بخاري تاليفات.....2
د امام بخاري وفات.....3
د امام بخاري په هکله د علماوو څرګندونې 3
د صحيح بخاري کتاب 4
د صحيح بخاري د تاليف علت څه و؟.....4
د صحيح البخاري په اړه د علماوو ويناوي 5
د صحيح البخاري ترتيب 5
د صحيح بخاري شروح.....6
د امام بخاري څو طلايی ويناوې 7
اخذليکونه 8

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امام بخاري رحمه الله پيدابنت او زده کړي

اصلی نوم يې محمد بن إسماعيل دی، نسب يې محمد بن إسماعيل بن إبراهيم بن مغيره بن بردزبه ته رسيږي، محمد بن إسماعيل د جمعې په ورځ چې د ۱۹۴ هجري قمري کال د شوال مياشتې ۱۳ نيټې سره سمون خوري نړۍ ته سترګې وغړولی په ۱۰ کلنۍ کې يې د احاديثو حفظ او د علم زده کړه پيل کړ کله چې ۱۶ کلنۍ ته ورسيده د ابن المبارک ووکيع کتابونه يې حفظ کړل فقه او اصحاب راى يې وپيژندل. يوه ورځ احمد بن حفص يو نظر ورته وکړ او ويې وويل (دغه شخص به شهرت ته ورسيږي) يعني مشهوره به شي. په ۱۶ کلنۍ کې د خپلې مور او ورور سره يو ځای په يوه علمي سفر کې مکه ته لاړ مور او ورور يې بيرته راوګرځيدل خو دې د علم زده کړې په خاطر په مکه کې پاتې شو تر څو د مکې مکرمې له علماوو څخه زده کړه ترلاسه کړي.[1]

۱۷ کاله يې د صحيح البخاري په تاليف کې تير کړل ۳۰۰۰۰۰ دری لکه احاديث يې حفظ و تقريبا ۲۰ کاله محمد بن إسماعيل په ليکلو کې تير کړل.[2]

علامه الشيخ عبد المحسن العباد د امام بخاري په اړه فرمايی ۱۰۰۰۰۰ يو لک صحيح احاديث يې حفظ و او ۲۰۰۰۰۰ دوه لکه غير صحيح احاديث.[3]

د امام بخاري رحمه الله ځينې ځانګړتياوې

د امام بخاري رحمه الله ځينې ځانګړتياوې په لاندې ډول سره دي.

د ښه اخلاق درلودل، د هغه وخت له جنګي وسايلو او اسبابو سره يې پيژندګلوي لرله او ماهره غشي ويشتونکي و. د خپل پلار ميراث يې په مضاربت ورکړ او خپله د علم په زده کړه کې بوخت شو. يوه شپه يې د تجارانو يوې ډلې ته وعده ورکړه چې مال په ۵۰۰۰ درکوم ورته يې وويل سباته راشئ، سباته نور تجاران راغلل هماغه مال يې په ۱۰۰۰۰ ګټې اخست نو امام بخاري قبوله نکړه او هماغه پخوانيو تجارانو ته يې په ۵۰۰۰ ورکړو. ويل به يې سباته غواړم چې د الله تعالي سره مخامخ شم چې د هيڅا غيبت مې نه وي کړي او په دغه برخه کې يې ډير احتياط کولو. د مياشتې يې ۵۰۰ درهمه ترلاسه شوي پيسې د غريبانو او مسکينانو ترمنځ ويشلی په ځانګړي توګه د علم طالبانو ته، د شپې لمونځونو کې (تهجد) د قرآن دريمه برخه لوستله چې هرو دريو شپو کې د قرآن يو ختم کيدو.

---

[1] منهج الإمام البخاري إعداد : أبو بكر كافي إشراف : الدكتور حمزة عبد الله المليباري الناشر : دار ابن حزم .۳۲/۱

[2] شرح صحيح البخاري تاليف أبو إسحاق الحويني الأثري حجازي محمد شريف [الكتاب مرقم آليا، ورقم الجزء هو رقم الدرس] - ۹ دروس. ۹-۱

[3] الإمام البخاري وكتابه الجامع الصحيحتاليف : الشيخ عبد المحسن العباد ۴-۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امام بخاري استادان

امام بخاري رحمه الله د ډيرو استادانو څخه درس لوستي، اوريدلي او روايت يې کړي چې ځينو تاريخ ليکونکو ۱۰۸۰ استادان ياد کړي چې تر ټولو مشهوره يې په لاندې ډول سره دي.

محمد بن عبدالله انصاری	مکی بن ابراهیم	علی بن مدینی	احمد بن حنبل
اسحاق بن راهویه	ابوبکر او عثمان د ابوشیبه زامن		ابوحاتم رازی

د امام بخاري شاګردان

د امام بخاري رحمه الله شاګردان ډير زيات دی چې مشهوره يې په لاندې ډول سره دي.

د امام بخاري رحمه الله مشهوره شاګردان
ابوعبدالرحمن نسائی د سنن نسائی مولف
ابوعیسی ترمذی د جامع ترمذی مولف
ابن ماجه
امام دارمی
امام مسلم بن حجاج نیشابوری د صحیح مسلم مولف[4]

د امام بخاري تاليفات

امام بخاري رحمه الله لاندې کتابونه ليکلي دی.

د امام بخاري رحمه الله مشهوره تاليفات
قضايا الصحابه والتابعين و أقاويلهم
التاريخ الكبير
الأدب المفرد

[4] التجريد الصريح لأحاديث الجامع الصحيح مختصر صحيح بخاري (فارسي تأليف :محمد بن اسماعيل بخاري اختصار كننده: ابوالعباس زين الدين احمد بن احمد بن عبداللطيف الشرجي الزبيدي مترجم: عبدالقادر ترشابي ۱۴۸/۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسامی الصحابه
الاشربه
برالوالدين
التاريخ الأوسط
التاريخ الكبير
التاريخ الصغير
الجامع الصحيح من المسند من حديث رسول الله و سننه و ايامه مشهوره دی په صحيح بخاري
خلق افعال العباد
القراءه خلف الامام و

د امام بخاري وفات

د احاديثو امير المومنين محمد بن اسماعيل رحمه الله په ٢٥٦ هـ ق کال کې د اختر په شپه په ٦٢ کلنې کې وفات شو او د خرتنګ په کلي کې خاورو ته وسپارل شو (انا لله و انا اليه راجعون).

د امام بخاري په هکله د علماوو څرګندونې

د امام بخاري رحمه الله په هکله ډيرې ويناوي شوي چې تر ټولو لوی لقب يې د حديث امير المومنين دی.

علامه مقدسی فرمايی محمد بن إسماعيل بن إبراهيم جعفی بخاري حافظ، د حديث امير المومنين او د قرآن کريم څخه ورسته د احاديثو صحيح کتاب خاوند و.[5]

امام احمد بن حنبل فرمايی خراسان د محمد بن اسماعيل په شان بل عالم ندی راوړي.[6]

د مکې مکرمې علماوو دا نظر و او ويل به يې محمد بن اسماعيل امام او فقيه و زمور او د خراسان.[7]

د محمد بن ابی حاتم او نجم بن فضيل نظر دا و چې فربری وفرمايل چې د محمد بن أبی حاتم بخاري وراق څخه مې واوريدل چې ويل يې ما محمد بن اسماعيل رحمه الله په خوب وليده چې د رسول الله صلى الله عليه وسلم

[5] روضة الناظر وجنة المناظر في أصول الفقه على مذهب الإمام أحمد بن حنبل،تأليف ابن قدامة المقدسي،ناشر:مؤسسة الريّان للطباعة والنشر والتوزيع، ط ٢ (٤٢٣هـ ٢٠٠٢م ١-٣٩٩)

[6] منهج الإمام البخاري إعداد : أبو بكر كافي إشراف : الدكتور حمزة عبد الله المليباري الناشر : دار ابن حزم ٣٤/١

[7] منهج الإمام البخاري إعداد : أبو بكر كافي إشراف : الدكتور حمزة عبد الله المليباري الناشر : دار ابن حزم ٣٤/١

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاته روان و، رسول الله صلى الله عليه وسلم روان و کله چې به رسول الله صلى الله عليه وسلم خپل قدم پورته کړ محمد بن اسماعيل به په هماغه ځای کې قدم ايښوده.[8]

د صحيح بخاري کتاب

صحيح بخاري د رسول الله صلى الله عليه وسلم د صحيحو احاديثو په برخه کې تر ټولو معتبر کتاب بلل کيږي اصلی نوم يې الجامع الصحيح المسند المختصر من امور رسول الله صلى الله عليه وسلم دی چې د خلکو ترمنځ د صحيح بخاري په نوم مشهوره شوي دغه کتاب کې ټول احاديث صحيح دی کوم ضعيف قول پکې نه دی ذکر شوي. صحيح بخاري د تاريخ په اوږدو کې تر ټولو معتبره کتاب بلل کيده د قرآن عظيم الشان څخه ورسته.

د صحيح بخاري د تاليف علت څه و؟

امام بخاري رحمه الله د صحيح بخاري د تاليف دری علتونه بيان کړي چې په لاندې ډول سره دي.

لومړي/ د احاديثو صحيح کتاب ته اړتيا: ځکه هغه مهال د احاديثو په برخه کې کتابونه تاليف شوي و چې د صحابه اقوال پکې شتون درلود ددې ترڅنګ د تابعينو فتوا ګاني هم پکې موجودي وي لکه موطا د امام مالک رحمه الله اثر.[9]

دوهم/ د استاد سپارښتنه د داسې کتاب ضرورت ته: امام بخاري رحمه الله خپل کتاب د خپل استاد امام إسحاق بن راهويه په سپارښتنې سره تاليف کړ.[10]

دريم/ هغه خوب چې امام بخاري رحمه الله وليده علامه ابن حجر عسقلانی فرمايی محمد بن سليمان بن فارس وايی چې ما له امام بخاري رحمه الله څخه واوريدل چې فرمايل يې رسول الله صلى الله عليه وسلم مې په خوب وليده چې زه مخامخ ورته ولاړ وم او په لاس کې مې پکه وه او په هغې مې د (مياشی او مچ) مخنيوي کولو د خوب ځينو تعبير کونکو څخه مې پوښتنه وکړه راته يې وويل ته به د رسول الله صلى عليه وسلم څخه درواغ لرې کوي چې دغه هم سبب شو صحيح بخاري وليکم.[11]

---

[8] منهج الإمام البخاري إعداد : أبو بكر كافي إشراف : الدكتور حمزة عبد الله المليباري الناشر : دار ابن حزم ١-٤٢

[9] التوضيح لشرح الجامع الصحيح،تاليف ابن الملقن سراج الدين أبو حفص عمر بن علي بن أحمد الشافعي المصري (المتوفى: 804 هـ،تحقيق دار الفلاح للبحث العلمي وتحقيق
التراث،سوريا:دار النوادر ط ١٤٢٩ هـ - ٢٠٠٨م، ١-٧٦

[10] فتح الباري شرح صحيح البخاري تاليف أحمد بن علي بن حجر أبو الفضل العسقلاني الشافعي الناشر : دار المعرفة – بيروت ١٣٧٩

[11] فتح الباري شرح صحيح البخاري،تاليف ابن حجر العسقلاني ١-٧

(c) ketabton.com: The Digital Library

د صحيح البخاري په اړه د علماوو ويناوي

د اسلامي علماوو په وينا صحيح بخاري د قرآن کريم څخه ورسته تر ټولو معتبر کتاب بلل کيږي د احاديثو په برخه کې چې ټولو علماوو په دې اړه اجماع کړي ده پدې ځای کې اړتيا ليدل کيږي چې د ځينو علماوو ويناوې تاسو ته را نقل کړم.

علامه ابن عجر عسقلاني رحمه الله فرمايی د قرآن عظيم الشان څخه ورسته صحيح کتاب صحيح البخاري دی.[12]

علامه بدر الدين عينی رحمه الله فرمايی د شرق او غرب علماوو پدې اتفاق کړي چې د قرآن عظيم الشان څخه ورسته صحيح کتاب بغير له صحيح البخاري او صحيح مسلم څخه نشته.[13]

ابو حاتم مقری رحمه الله فرمايی د قرآن عظيم الشان څخه ورسته صحيح کتاب صحيح البخاري دی.[14]

زين الدين قاهری رحمه الله فرمايی صحيح البخاري د قرآن عظيم الشان څخه ورسته صحيح کتاب بلل کيږي.[15]

علامه ابن نجار رحمه الله فرمايی صحيح البخاري د قرآن عظيم الشان څخه ورسته صحيح کتاب بلل کيږي.[16]

علامه علی فقيهی رحمه الله فرمايی د قرآن عظيم الشان څخه ورسته صحيح کتاب صحيح البخاري دي.[17]

علامه سالوس رحمه الله فرمايي د ټول امت په منځ کې يوه واضحه او ښکاره خبره همدا ده چې دغه کتاب صحيح البخاري صحيح کتاب دی د قرآن عظيم الشان.[18]

علامه شهود رحمه الله فرمايي اسلامي امت دغه کتاب د قرآن عظيم الشان څخه ورسته صحيح کتاب منلي.[19]

د صحيح البخاري ترتيب

امام بخاري رحمه الله خپل صحيح کتاب په کتب او ابواب باندې وويشو په صحيح البخاري کتاب کې شامل دی ۹۷ کتابه او ۳۴۵۰ بابه. امام بخاري خپل صحيح کتاب په (بد الوحی) باندې پيل کړي ورسته د ايمان کتاب

---

[12] فتح الباري شرح صحيح البخاري،تاليف ابن حجر العسقلاني ۱۳-۱

[13] عمدة القاري شرح صحيح البخاري تاليف بدر الدين العيني الحنفي ۱۷ نيسان (أفريل ، ۲۰۰٦م .۱۱-۱

[14] إتحاف الرفيق بما صح من روايات بسجود النبي بالنجم و دحض قصة الغرانيق،تاليف أبو حاتم المقري ،ص. : ۱۲

[15] اليواقيت والدرر في شرح نخبة ابن حجر،تاليف زين الدين محمد المدعو بعبد الرؤوف بن تاج العارفين بن علي بن زين العابدين الحدادي ثم المناوي القاهري (المتوفى: ۱۰۳۱ هـ،تحقيق المرتضي الزين أحمد،رياض:مكتبة الرشد ، ط۱۹۹۹) ، ۱م، ۱-۲٦۹

[16] شرح الكوكب المنير،تاليف تقي الدين أبو البقاء محمد بن أحمد بن عبد العزيز بن علي الفتوحي المعروف بابن النجار (المتوفى : 972 هـ،تحقيق محمد الزحيلي و نزيه حماد،ناشر : مكتبة العبيكان، ط۱۴۱۸)، ۲هـ - ۱۹۹۷مـ، ۱-۳۵۲

[17] الرد القويم البالغ على كتاب الخليلي المسمى بالحق الدامغ،تأليف : أ .د. علي بن محمد ناصر الفقيهي،ناشر : دار المآثر ـ المدينة النبوية،ص. : ۱۲۳

[18] مع الاثنى عشرية في الأصول والفروع [موسوعة شاملة]،وملحق بها السنة بيان الله تعالى على لسان الرسول -َص للى اللىُ ه َعلَيْ ره َو َسلى َم- ،تاليف د علي بن أحمد علي السالوس،ناشر :دار الفضيلة بالرياض، دار الثقافة بقطر، مكتبة دار القرآن بمصر،ط ۱۴۲۴)،۷هـ - ۲۰۰۳م، .۲۹-۱

[19] موسوعة الرد على المذاهب الفكرية المعاصرة،جمع وإعداد: علي بن نايف الشحود، ۲۵-۲۳۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي، ورسته د طهارت کتاب، د لمونځ کتاب، د روژې کتاب، د حج کتاب، د بیوع (معاملات) کتاب، د مرافعات کتاب، د شهادات کتاب، د صلح کتاب، د وصیت کتاب، د وقف کتاب او د جهاد کتاب شتون لري ځینې غیر فقهي ابواب یې هم ذکر کړي لکه د پیدایښت پیل، د پیغمبران د ژوند کیسي، جنت او دوزخ، د قریش مناقب او د پیغمبر صلی الله علیه وسلم د اصحابو فضلیت یې ذکر کړي دي. د هغه څخه ورسته سیرت او د پیغمبر صلی الله علیه وسلم غزوات یې ذکر کړي لدې څخه ورسته د کتاب تفسیر یې ذکر کړي ورسته فقهي برخي ته راغلي د نکاح کتاب، د طلاق کتاب او د نفقه کتاب یې ذکر کړي ورسته د خوراک کتاب، د څښلو کتاب، د طب کتاب، د ادب کتاب او د استذان (اجاره) کتاب یې ذکر شوي ورسته د نذز کتاب، د کفارات کتاب، د حدود کتاب، د تعبیر کتاب د فتن کتاب، په کتاب او سنت باندې اعتصام او په آخر کې د توحید په هکله یې خپل کتاب پای ته رسولي.

لکه څنګه چې حافظ ابن حجر عسقلاني د صحیح بخاري شرح کړي ده یوه دقیقه شمیرنه یې ترسره کړي دی وایي چې په صحیح بخاري کې ټول احادیث د تکرار سره ۷۳۹۷ احادیث دی او ټول معلق احادیث بیا ۱۳۴۱ کیږي چې ډیر یې تکراري دی چې ټول ټال پکې ۹۰۸۲ احادیث کیږي د تکراري سره.

د صحیح بخاري شروح

د اسلام علماوو صحیح بخاري ته ډیر زیات پام کړي چې پدې عظیم کتاب باندې د ۸۰ څخه ډیر شروح لیکل شوي دی چې مشهوره یې په لاندې توګه دي.

د صحیح بخاري د شروح کتاب نوم	لیکوال
فتح الباري د صحیح بخاري شرح	امام ابن حجر رحمه الله
عمده القاري في شرح البخاري	امام عینی رحمه الله
ارشاد الساري الی شرح صحیح البخاري	شهاب الدین احمد بن محمد
الکواکب الدراری في شرح صحیح البخاري	شمس الدین محمد بن یوسف بن علی بن سعید کرمانی
شرح امام ناصر الدین	ناصر الدین علی بن محمد المنیر اسکندرانی
شرح صحیح البخاري	ابی الحسن علی بن خلف بن عبد الملک
التوشیح شرح الجامع الصحیح	امام جلال الدین سیوطی رحمه الله
التلویح في شرح الجامع الصحیح	حافظ علا الدین مغلطای بن قلیج ترکی مصری حنفی

(c) ketabton.com: The Digital Library

فيض الباری	
فيض المبدی	مختصر الزبيدی

د صحيح بخاري اختصار شوي کتابونه هم شتون لري چې د بيلابيلو عالمانو لخوا اختصار شوي چې تر ټولو مشهوره يې د شيخ زبيدی دی د (التجريد الصحيح) په نوم.

د امام بخاري څو طلايی ويناوې

امام بخاري رحمه الله فرمايی د حق دعوتگر بايد له دې څلورو مرحلو څخه تير شي

لومړي: په يوه مرحله کې، ټول دده دوښمنان کيږي.

دوهم: خپل ټول ملګري له لاسه ورکوي.

دريم: جاهلان او کم علمه به ده ته پيغور ورکوي.

څلورم: په آخر کې به علما له ده سره حسادت پيل کړي.

او هر څوک چې له دغه څلورو مرحلو څخه تير شو پوه شه چې دی د حق (بريالي) دعوتگر دي.[20]

له امام بخاري رحمه الله څخه پوښتنه وشوه د هيردو دوا څه شی ده؟

وويل بايد په مسلسله توګه کتاب ته وکتل شي.

امام بخاري رحمه الله فرمايی (له هغه وخت راهيسي چې مې واوريدل غيبب کړل حرام دی هيڅ وخت مې غيبت ونه کړ او اميد لرم چې پداسې حال کې د الله تعالي ملاقات ته ورشم چې د غيبت په خاطر له ما سره محاسبه ونکړي.

امام بخاري رحمه الله فرمايی تر ټولو ښه مسلمانان هغه دی چې د رسول الله صلى الله عليه وسلم هير شوي سنت را ژوندي کړي صبر اختيار کړئ ای د سنت صاحبانو الله تعالي به خپل رحمتونه پر تاسي باندې نازل کړي ځکه چې تاسو د خلکو په منځ کې لږ يي.[21]

[20] مقدمه صحيح بخاري (۴/۱)

[21] الجامع ۱۱۲/۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخذليكونه

- منهج الإمام البخاري إعداد : أبو بكر كافي إشراف : الدكتور حمزة عبد الله المليباري الناشر : دار ابن حزم ٣٢/١.
- شرح صحيح البخاري تاليف أبو إسحاق الحويني الأثري حجازي محمد شريف [الكتاب مرقم آليا، ورقم الجزء هو رقم الدرس] - ٩ دروس. ٩-١.
- الإمام البخاري وكتابه الجامع الصحيحتاليف : الشيخ عبد المحسن العباد ٤-١.
- التجريد الصريح لأحاديث الجامع الصحيح مختصر صحيح بخاري (فارسي تأليف :محمد بن اسماعيل بخاري اختصار كننده: ابوالعباس زين الدين احمد بن احمد بن عبداللطيف الشرجي الزبيدي مترجم: عبدالقادر ترشابي ١٤٨/١.
- روضة الناظر وجنة المناظر في أصول الفقه على مذهب الإمام أحمد بن حنبل،تأليف ابن قدامة المقدسي،ناشر:مؤسسة الريّان للطباعة والنشر والتوزيع، ط ٢ (٤٢٣هـ ٢٠٠٢م ١-٣٩٩).
- منهج الإمام البخاري إعداد : أبو بكر كافي إشراف : الدكتور حمزة عبد الله المليباري الناشر : دار ابن حزم ٣٤/١.
- التوضيح لشرح الجامع الصحيح،تاليف ابن الملقن سراج الدين أبو حفص عمر بن علي بن أحمد الشافعي المصري (المتوفى: 804 هـ،تحقيق دار الفلاح للبحث العلمي وتحقيق التراث،سوريا:دار النوادر ط ١٤٢٩ هـ - ٢٠٠٨م، ١-٧٦.
- فتح الباري شرح صحيح البخاري تاليف أحمد بن علي بن حجر أبو الفضل العسقلاني الشافعي الناشر :دار المعرفة – بيروت ١٣٧٩.
- عمدة القاري شرح صحيح البخاري تاليف بدر الدين العيني الحنفي ١٧ نيسان (أفريل ، ٢٠٠٦م .-١ ١١.
- إتحاف الرفيق بما صح من روايات بسجود النبي بالنجم و دحض قصة الغرانيق،تاليف أبو حاتم المقري ،ص. : ١٢.
- اليواقيت والدرر في شرح نخبة ابن حجر،تاليف زين الدين محمد المدعو بعبد الرؤوف بن تاج العارفين بن علي بن زين العابدين الحدادي ثم المناوي القاهري (المتوفى: ١٠٣١ هـ،تحقيق المرتضي الزين أحمد،رياض:مكتبة الرشد ، ط١٩٩٩) ، ١م، ١-٢٦٩.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- شرح الكوكب المنير،تاليف تقي الدين أبو البقاء محمد بن أحمد بن عبد العزيز بن علي الفتوحي المعروف بابن النجار (المتوفى : 972 هـ،تحقيق محمد الزحيلي و نزيه حماد،ناشر : مكتبة العبيكان، ط١٤١٨)، ٢هـ - ١٩٩٧مـ، ١-٣٥٢.
- الرد القويم البالغ على كتاب الخليلي المسمى بالحق الدامغ،تأليف : أ .د. علي بن محمد ناصر الفقيهي، ناشر : دار المآثر ـ المدينة النبوية،ص. : ١٢٣.
- مع الاثنى عشرية في الأصول والفروع [موسوعة شاملة]،وملحق بها السنة بيان الله تعالى على لسان الرسول -َص للى اللى ُه َعلَيْ ره َو َ سلى َم- ، تاليف د علي بن أحمد علي السالوس، ناشر: دار الفضيلة بالرياض، دار الثقافة بقطر، مكتبة دار القرآن بمصر،ط ١٤٢٤)،٧هـ - ٢٠٠٣م، .٢٩-١ .
- موسوعة الرد على المذاهب الفكرية المعاصرة،جمع وإعداد: علي بن نايف الشحود، ٢٥-٢٣٩.

مقدمه صحيح بخاري (۴/۱).

- مقام و منزلت صحیح البخاری و مولف آن از دیدگاه دانشمندان اسلام، استاد عبدالظاهر داعی، ۱۴۰۲هـ ش.
- جایگاه امام بخاری رحمه الله و صحیح آن، شاکر الذهبی، ۱۴۰۲هـ ش.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library